

gospodarske, obertnijske in národske.

Izhajajo vsako sredo in saboto. Veljajo za celo leto po pošti 4 fl., sicer 3 fl.; za pol leta 2 fl. po pošti, sicer 1 fl. 30 kr.

V Ljubljani v sredo 4. novembra 1857.

Kako se dajo večji prihodki na kmetú zadobiti?

Gospodarju je na njegovem posestvu skerbno gledati in varovati, da ne zabrede, ampak da izhaja; in je res, da po navadnem ravnanji se kar ne dá veliko na stran djati, ampak še Bog če more kmetovavec pri toliki spremenljivosti letin, in pri tolikanjih in tolikošnih plačilih sebe in svojo družino pošteno preživiti in brez dolgov biti.

Ali bi se pa ne dala zemlja prisiliti, da bi nam pri ravno teh plačilih in stroških več dala, kakor nam po navadi daje, in toliko da bi ne le prav lahko izhajali, ampak tudi za svojo skerb še kaj spraviti imeli? V več krajih po svetu, na Nemškem, Holandskem, v Belgii, na Angležkem, ravno taka zemlja kakoršna naša, je po umnem in skerbem ravnanji prisiljena še enkrat in še dvakrat toliko dati, kakor zdaj naša: zakaj bi mogoče ne bilo tudi našo zemljo h taki rodovitnosti in obilnosti pripraviti?

Mogoče je, pa hočemo to važno reč bolj razložiti.

Če želimo (kar je prav in potrebno) večje prihodke od svojega ravno tega posestva, ktero je zdaj, imeti, moramo skrbeti, da se bo a) na našem posestvu več pridelovalo od doslej; b) da se bodo stroški zmanjšali; c) da se na našem posestvu še kaki drugi dobički poiščejo, kateri niso dozdej navadni bili; in d) da se tistega pridelka bolj primemo, ki več dobička kaže.

1. Da se bo na našem posestvu več pridelovalo od doslej. To se zgodi a) če svoje polje, travnike vinograde prav dobro obdelujemo, zemljo kar je moč, globoko orjemo, plevéla trebimo, dobro gnojimo, da bo njiva pervega reda še enkrat in še dvakrat toliko dala kakor doslej. Dober gnoj pa je tisti, kateri ima v sebi za vso rastlinsko rast potrebni živež, razne soli in gaze, posebno dokaj gnojilca in amonjaka. Take dele ima človeška in živalska scavnica, ki se ji dvakrat toliko vode primeša, ali se pa na ilovčno nastel v hlevu nabira in ohrani, in taka ilovca z drugim gnojem pomeša. Pravi živelj rasti je dober gnoj; b) če se polje družega in tretjega reda s pridnim delom, z napeljevanjem boljše persti, in z okopovanjem in pridnim oranjem in gnojenjem tako zboljša, da bo stopilo v versto pervega reda; in ravno tako vinogradi; c) če se slabe košenine ali s potrebnimi grabni ali z drenažo ali z gnojem popravijo in poboljšajo, in pa če so v bregih, z murbnim ali drugim sadnim drevjem nasadé, da bodo senco in večjo vlago in tako boljši rast imele. in še dobiček sadja dajale.

(Konec sledi.)

Gospodarske novice.

* (Najvéčja cégelna) v Evropi je gotovo poleg Dunaja, ktera je last gosp. Miesbacha. Ta obsega 177 oralov svetá, ima 44 peči in prostora za blizo 4 milijone céglav in za 2000 délovcov, hlévvov za 400 kónj, gojišče za 120 otrók in bolnišnico za 60 bolnikov. Ta cégelna izdela v letu 60 milijonov céglav (opék). To število pa zapopada cégel za olepšave, izdelke z gliné in podóbe, ktere

celó v Ameriko pošiljajo. Sploh preživlja ta fabrika 2500 ljudi. Lastnik žl. gosp. Miesbach je skerbel kakor oče za svoje delovce in tudi kakor dober kristján, kér imajo lepo opravljeno cerkev in pa tudi šolo za podúk otrók. Škoda le, da je tega žlahtnega gospoda pretečeno polétje Bog k sebi poklical. Bodi mu tudi med nami spominj — v izgléd! —

* (Mnogo čbél) so po pripovedovanji nekterih kmetijsko-gospodarskih časnikov iz Evrope v Ameriko speljali, s kterimi si néki prijátel čbelarstva prizadéva, evropejske čbele zaroditi. Nemára, da nas pridejo scasom naše krotke čbelice iz Amerike nazaj pikat, česar nas Bog varuj!

* (Néka učena družba) v novem Orleánu v Ameriki je leta 1856 blizo 300 fl. plačila tistemu obljubila, kateri bi najbolje odgovoril na vprašanje: „S čim bi se dale miši najbolj gotovo pregnati?“ Néki dohtar je odgovoril na to prav kratko, in mislite si kako? „z mačkami.“ Ali je prejel obljubljeno plačilo ali ne, nam še niso ne učena družba, ne miši in tudi ne mačke pisale.

Umetništvo.

Hvala komur hvala gré.

Pravica terja od nas, da omenivši gospod Strojavih podob za cerkev pri Divici Marii v Polji omenimo sedaj tudi romov, ki jih je za obé podobi z menso vred za obá oltarja naredil g. Matevž Tomec, podobar v Št. Vidu nad Ljubljano. Krog in krog po pol drugi čevelj široka roma sta tako lično izdelana in pozlačena, mensi ste tako okusno narejene, da mojster Tomec zasluži óčitne hvale. Če so o Strojavih podobah misli kritikarjev zlo različne, je v Tomcovem delu hvala enoglasna. Tudi cene mojster ni prenapél, ker romi so pravi velikani in zlata je bilo veliko potreba.

Kako je komisija v dunajski razstavi mesca maja jugoslovanske vina sodila?

Iz časnika štajarske kmet. družbe.

(Konec.)

Štajarske vina.

Iz Štajarskega je bilo od 32 vinorejcov 99 sort vina v 594 buteljah v dunajsko razstavo poslanih.

Štajarske vina so bile sploh s pohvalo in posebno mlajše vina enoglasno prav pripravne za napravo šampanjca spoznane.

V prvo versto nepenečih vin so bile od komisije tiste vina spoznane, ki jih je gosp. Vilhelm Ehrenberg, ključar Njih ces. visokosti, svitlega Nadvojvoda Joana iz Pekarskih nogradov poleg Marburga v razstavo poslal. Svitli Nadvojvoda Joan so bili prvi, ki so obilno žlahnih tert na Štajarskem (26 oralov v Pikarjih poleg Marburga) zarediti dali, in gospod Ehrenberg je v djanji skazal, da se tudi v nogradih, kateri se v legi k verlim vinskim goricam